

ආබාහන පද යටතේ ඔබ ඉගෙනගත් ක්‍රියා, පුරුෂ හේදය, වචන හේදය, කාල හේදය යන බෙදීම් යටතේ සකස් වන බව පැහැදිලි ය. එහෙත් එසේ විවිධ ස්වරූපවලට නොනැගෙන නිපාත ස්වභාවය ගන්නා ක්‍රියා වර්ගයක් ද භාෂාවේ දැකිය හැකි ය. “නිපාත” ක්‍රියා යනු ඒවා ය. එම ක්‍රියා “තේජානික කෘතූන්ත” යනුවෙන් හැඳින්වේ.

* අව්‍යය කෘතූන්ත, තේජානික ක්‍රියා, නෛපානික කෘතූන්ත යන නම්වලින් ද හැඳින්වෙන මෙම ක්‍රියා, ප්‍රභේද වශයෙන් හතරකි. එනම්,

- * පූර්ව ක්‍රියා
- * මිශ්‍ර ක්‍රියා
- * අසම්භාව්‍ය (ආවස්ථික) ක්‍රියා
- * අපර ක්‍රියා යනු යි. මින් අපර ක්‍රියා හැර සෙසු ක්‍රියා වර්ග පිළිබඳ ව මේ පාඩමේ දී අධ්‍යයනය කිරීමට ඔබට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

තෙමගුල සිහිකොට

“අපි මේ වතාවෙන් වෙසක් උත්සවයට ලොකු වෙසක් කුඩුවක් හදමු ද?” යි අසමින් මෙතෙක් වේලා පාඩම් කරමින් සිට ‘ධම්මපදය’ පොතට වැඳ, පොත් රාක්කයේ නියමිත ස්ථානයේ තබමින් ජනරතන පොඩි හාමුදුරුවෝ සුගතසිරි පොඩි හාමුදුරුවන්ගෙන් විමසූහ.

“ඒක නම් හොඳ අදහස ... මතකද ගිය වතාවේ අපි හැදූ නෙළුම් මල? ලොකු හාමුදුරුවෝ ඒක ලස්සනයි කියල අගය කළා නේ ද?” සුගතසිරි පොඩි හාමුදුරුවෝ පිළිතුරු දුන්හ.

“ඔව්, ඔව්,... ලොකු හාමුදුරුවන්ටත් මේ ගැන මතක් කරලා, අවසර ඉල්ලගෙන ම අපි වෙසක් කුඩුව හදන්න පටන් ගනිමු..”

ඔරලෝසුව දෙස බලමින් ම ගුණරතන පොඩි හාමුදුරුවන් පැවසුවේ ලොකු හාමුදුරුවන් ට ගිලන්පස පිළිගන්වන වෙලාවක් හරි බව සිතමිනි.

ගුණරතන පොඩි හාමුදුරුවෝ ළිප මොළවා වතුර කේතලය ළිප තබද්දීම සුගතසිරි පොඩි හාමුදුරුවෝ ගිලන්පස සැදීමට අවශ්‍ය අනෙකුත් කළමනා සූදානම් කළහ.

“ගුණරතන පොඩි හාමුදුරුවනේ, බැරිවෙලාවක් ලොකු හාමුදුරුවෝ වෙසක් කුඩුව හදන්න අවසර නොදුන්නහොත්, අපේ බලාපොරොත්තු දිය වෙලා යාවි නේද?”

“නැහැ, නැහැ එහෙම වෙන්න නෑ. අපි ලොකු හාමුදුරුවන්ට කියමු පාඩම් වැඩ යි පන්සලේ කටයුතු යි දෙකට ම බාධාවක් නොවෙන විදිහට කුඩුව හදන්නම්” කියලා ගුණරතන පොඩි හාමුදුරුවෝ පැවසූහ.

සුගතසිරි පොඩි හාමුදුරුවන් ලොකු හාමුදුරුවන්ට ගිලන්පස කෝප්පය පිළිගන්වද්දී, ගුණරතන පොඩි හාමුදුරුවෝ මේ ගැන ලොකු හාමුදුරුවන්ගෙන් විමසා සිටියහ.

“ආ... ඒකට මොකද ගුණරතන, එහෙම දෙයක් කරන එක කොච්චර අගෙයි ද?. අපේ ලොච්චුරා තථාගතයන් වහන්සේගේ ගුණ සිහිකරල වෙසක් දිනයට එවැනි ආමිස පූජාවක් කරන එක මහා ආනිශංසයක්. මටත් හැකි වුණොත් පාට කොළ ටිකක්වත් ගෙනත් දෙන්නම්”

“එහෙමයි ලොකු හාමුදුරුවනේ, අපි දෙන්නත් කතා වුණේ, වෙසක් පෝයට සති දෙකක් ම තියෙන නිසා, පාඩම් වැඩවලට යි පන්සලේ වැඩවලට යි බාධාවක් නොවන විදියට වෙසක් කුඩුවේ වැඩ ටික ඉවර කරන්නයි...”

“බොහොම හොඳයි, ඔය කටයුතු කාරණා නිසා පිරිවෙනේ ඉගෙනීමේ වැඩ අතපසු කළොත් ඒකේ පාඩුවත් පොඩිනමලාට විදින්න සිදු වේවි කියන එක මතක තියා ගෙන වැඩ කරන්න ඕනේ...”

ලොකු හාමුදුරුවන්ගේ අවසරය ලැබීමෙන් සතුටට පත් පොඩි හාමුදුරුවරු දෙදෙනා වහන්සේ වෙනදාටත් වඩා උනන්දුවෙන් පාඩම් වැඩ හා පන්සලේ වතාවත් ආදියේ නිරත වෙමින් වෙසක් කුඩුවේ වැඩ කටයුතුවල ද නියැලුණහ.

වෙසක් දිනට පෙර දින පහත් වෙද්දී අලංකාර ලෙස විශාල කුඩුවක් ද පරිවාර කුඩු අටක් ද නිමවා, ලොකු හාමුදුරුවන් ගෙනැවිත් දුන් පාට කොළ ද **අලවා** නිම කරන්නට පොඩි හාමුදුරුවන් වහන්සේලා සමත් වූහ.

වැඩිහිටි දායක මහතුවන්ගේ ද උදවුවෙන් වෙසක් දින උදාවන විට පන්සලේ මිදුලට වෙසක් අසිරිය කැඳවමින් මද සුළගේ රැළි නංවන වෙසක් කුඩු දුටු ලොකු හාමුදුරුවන් වහන්සේගේ සිත ද පහන් විය. පොඩි හාමුදුරුවන් වහන්සේලාගේ මුහුණ ද වලාවෙන් මිදුණු සඳ සේ සතුටු සිනාවෙන් පිරී ගියේ ය.

පූර්ව ක්‍රියා

ඔබ ඉහතින් කියැවූ කතාව දෙස නැවතත් සිත යොමු කරන්න.

එහි යෙදී ඇති,

“වැඳ, කියලා, ඉල්ලා ගෙන, මොළවා, අලවා”

ආදී පද පූර්ව ක්‍රියා ගණයට ඇතුළත් වෙයි. අවසාන ක්‍රියාවට මුලින් ‘කරන ලද’ හෝ ‘සිදු වූ ක්‍රියා’ පූර්ව ක්‍රියා නමින් හැඳින් වේ. එදිනෙදා ලේඛනයේ දී ත් භාෂණයේ දී ත් අප මෙබඳු ‘පූර්ව ක්‍රියා’ පද කොපමණ භාවිත කරන්නේ දැයි ඔබ මොහොතකටවත් සිතුවෙහි ද?

මෙලෙස භාෂා භාවිතයේ දී පූර්ව ක්‍රියා පද යෙදෙන ආකාර කිහිපයක් අපට හඳුනාගත හැකි වෙයි. ඒවා පිළිබඳ ව අපගේ අවධානය තව දුරටත් යොමු කරමු.

1. සමහර ධාතු ප්‍රකෘති ඒ ආකාරයෙන් ම යෙදීම.
උදා :- කර, පිවිස

පසුකර රැසිරෙන්	සුරඹා
ගොසකර රන් මිණි	සලඹා
එනුවර ලිය රඟ	නරඹා
බඹසර සිත වත්	කලඹා

පුරවා තුනු රැවින්	අහස
කරවා ගී නැටුම්	වෙසෙස
අරවා සත සිත	දොම්නස
පුරවාසී කෙළිති	මෙලෙස

දූක ඔහු උන්	වෙතට
කැඳවාවුන් පළමු	කොට
මිල දී සතුටු	කොට
යෙදී විණා	ගායනාවට

-ගුත්තිල කාව්‍යය-

2. එම පූර්ව ක්‍රියා පද යොදා ගෙන සරල වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7.2

මම උදෑසන අවදි වී දත් මැද මුහුණ සෝදා ගිලන්පස වළඳා පාඩම් කටයුතු ඇරඹුවෙමි.

මෙය පූර්ව ක්‍රියා හතරකින් යුක්ත වාක්‍යයකි. මෙවැනි වාක්‍ය දහයක් නිර්මාණය කරන්න.

පුහුණුවට

එක කතු කිරියනෙන් - පෙර කිරියට ඇ ආ ඊ
 ඉන් ලා යුතු ද වියුතු ද - මුසු බැවැ මින් මින මිනි ද.
 -සිදත් සඟරාව-

එක කර්තෘක ක්‍රියාවන්ගෙන් පූර්ව ක්‍රියාවට ඇ, ආ, ඊ, ඉන් යනු ලා සහිත ද රහිත ද වන්නේ ය. මිශ්‍ර භාවයෙහි මින්, මින, මිනි ප්‍රත්‍යය ද වේ.

මිශ්‍ර ක්‍රියා

සිදුන් සඟරාවෙහි “මුසු කිරිය” නමින් හැඳින්වෙන “මිශ්‍ර ක්‍රියාව” ද නේපාතික කෘදන්ත ගණයට අයත් වූවකි. අවසාන ක්‍රියාව සමග එකවිට ම සිදුවන, අවසාන ක්‍රියාවක් සමග ම අවසන් බව හැඟවෙන ක්‍රියා පද “මිශ්‍ර ක්‍රියා” නම් වේ. ඔබ කිය වූ පාඩමෙහි,

අසමින්
කරමින්
තබමින්
බලමින්
කැඳවමින්
සිතමින්

යනුවෙන් සඳහන් වූයේ මිශ්‍ර ක්‍රියා පද යි. වාක්‍යයක අවසාන ක්‍රියාවෙන් පළ කෙරෙන කාලය ම මිශ්‍ර ක්‍රියාවෙන් ද පළ වෙයි.

උදා :- දරුවා බිම පෙරළෙමින් හඬයි.

“හඬයි” යන්න වර්තමාන කාල ක්‍රියාවක් නිසා “පෙරළෙමින්” යන මිශ්‍ර ක්‍රියාවෙන් ද වර්තමාන කාල අර්ථයක් ම පළ වෙයි.

උදා :- නිලිය ගී ගයමින් නැටුවා ය.

මෙහි ‘නැටුවා ය’ යන්නෙන් අතීත කාල අර්ථයක් පළ වන නිසා ‘ගී ගයමින්’ යන මිශ්‍ර ක්‍රියාව ද අතීත කාල අර්ථයක් ම පළ කරයි.

මිශ්‍ර ක්‍රියා පද සැකසෙන අයුරු

1. විවිධ ප්‍රත්‍යය යෙදීමෙන්

ප්‍රධාන වශයෙන් “මින්” ප්‍රත්‍යය මේ සඳහා ව්‍යවහාර වී ඇති අතර මින, මිනි, මිනි ප්‍රත්‍යය යෙදුණු අවස්ථා ද සාහිත්‍ය කෘති ඇසුරෙන් ප්‍රකට වෙයි.

උදා :- බල + මින් = බලමින්
සකස + මින් = සකසමින්

දර + මින = දරමින
 නට + මින = නටමින
 අස + මිනි = අසමිනි
 විඳි + මිනි = විඳිමිනි
 විදි + මිනි = විදිමිනි

2. පූර්ව ක්‍රියාව ද්විත්ව කොට යෙදීමෙන්

මිශ්‍ර ක්‍රියා අර්ථය දීම සඳහා පූර්ව ක්‍රියාව ද්විත්ව කොට යෙදීම ද සිංහල භාෂා ව්‍යවහාරයෙහි සුලබ ව දැකිය හැක්කකි. මෙහි දී මුල් පූර්ව ක්‍රියාවෙහි ඇති දීර්ඝය හුස්ව කොට යෙදීම ද විශේෂත්වයකි.

උදා :- පූර්ව ක්‍රියා		මිශ්‍ර ක්‍රියාව
හඬා	-	හඬ හඬා
ලියා	-	ලියලියා
ගොතා	-	ගොතගොතා

ක්‍රියාකාරකම 7.3

පහත සඳහන් පද්‍ය පාඨයන්හි ඇතුළත් මිශ්‍ර ක්‍රියා පද තෝරා ගෙන ඒවායෙහි ධාතු හා ප්‍රත්‍ය වෙන් කොට දක්වන්න.

- * කියමින් ගී රස මියුරු
- තබමින් පද තල අනුරු
- බඳිමින් දන මන නුවරු
- කෙළිමින් යෙති බැඳ බහුරු

- * බලමින් ලකුණු ගත

- * සුවඳින් බිම පිරිබඩ ගෙන මොනවට
- සදමින් සිහසුන මුතු සේසත් යට
- තනමින් දෙපසෙහි දිලි රන් මිණි වැට
- ඉසිමින් අසෙනිය මල් විසිතුරු කොට

* සිතවමිනි දුටු දන හට

* සර හැර සියොකුන් පියපත් විදිමිනි

* ඉඳ ඉඳ එක වෙහෙර
විඳ විඳ දහම් මනහර
සිඳ බිඳ දුක් සසර
අනේ දෙවිදත් නුදුටි මොක්පුර

* විමස විමසා සිටින ඇදුරු
-ගුණ්ඩල කාව්‍යය-

ක්‍රියාකාරකම 7.4

පහත සඳහන් මිශ්‍ර ක්‍රියා පද යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

පිසමින, කකා, ගයමින්, නරඹමිනි, වඳිමිනි, සනස සනසා, අඳිමින, නගමින්, කපමිනි, තබමින

අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා

අසබහව කිරිය නමින් සිදත් සඟරාවෙහි දැක්වෙන අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා ද අයත් වන්නේ නේපාතික කාදන්ත ගණයට ම ය. ‘ආවස්ථික කාදන්ත නිපාත’ යනු ද මෙය හැඳින්වීමට යෙදෙන තවත් නමකි.

අසම්භාව්‍ය ක්‍රියාව මගින් අර්ථ දෙකක් සැපයෙන බව විශරණයේ සඳහන් ය.

- 1. අනියමාර්ථය
- 2. කාලාර්ථය යනුයි

යම් ක්‍රියාවක් මගින් අවිනිශ්චිත බවක් හැඟවේ නම්, එය අනියමාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියාවක් යනුවෙන් හැඳින්වේ.

උදා :- ඔබ ආවොත් මම ද හෙට පාසල් එන්නෙමි.

මෙහි මගේ පැමිණීම තීරණය වන්නේ ඔබේ පැමිණීම මතය “ආවොත්” යන්නෙන් ඔබේ පැමිණීම අවිනිශ්චිත බව මින් හැඟවේ. එය අනියමාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියාවක් ලෙස ගැනෙන්නේ එහෙයිනි. සිංහල භාෂා ව්‍යවහාරයෙහි අනියමාර්ථය පළ කිරීම සඳහා ප්‍රත්‍යය කිහිපයක් යොදා ගෙන ඇත. එනම්,

ත්, හොත්, ත

යනුයි.

උදා :- ඔහු ගමට යතොත් මම ද යමි.
එහි සිතුවම් දුටහොත් විමසිය හැකි ය.
මග සලකුණු නිවැරදිව බලන, ගමන සාර්ථක වන්නේ ය.

ක්‍රියාව මගින් යම් කාලයක් හැඟවේ නම් එය කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියාවයි.

උදා :- කුකුළන් හඬලද්දී අපි ගමන පිටත් වීමු (හඬලන වේලාවේ)

කාලාර්ථය හැඟවෙන අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා සකසා ගන්නා ආකාර ද කිහිපයක් වෙයි.

දී, ත්, ත

උදා :- සතුරන් පහර දෙත් දී (දෙද්දී) නුවර වැස්සේ පළා ගියහ.
හිරු පායත් නෙළුම් පිපෙයි.
ඔහු එදෙස බලන, සණ්ඨා නද ඇසිණ.

ක්‍රියාකාරකම 7.5

මෙම පාඩමේ මූලික සඳහන් වූ “තෙමඟුල සිහිකොට” කතාවේ ඇති අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා පද උපුටා දක්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7.6

පහත සඳහන් පද්‍ය පාඨවල ඇතුළත් අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා පද තෝරා ඒවායෙහි ධාතුව හා ප්‍රත්‍යය වෙන් කර දක්වන්න.

- * සතොසින් ඇසුවොත් මෙදහම් මනහර
- * කැමතිව කීවොත් විමසා සන්නේ

*	වැටුණොත් එක් සිය සතියක්	නිරයේ
*	උපණත් ප්‍රේතව පව් කොට	නොපණත්
*	සිත සතොසින් පින් නොකළොත්	නිසිලෙස
*	විදුලිය පැහැ වැරදුණහොත්	වරදී
*	දනිතොත් දන් සිල් ගුණ සත	නොනැවති
*	එපමණ තොප සිතතොත්	නොහැකිලියේ
*	ඉඳිතොත් බෝකල් ජරයෙන්	විසිරේ
*	වසතොත් සැදුහැත්තන් ඇති	දෙසමය
*	අසතොත් නිබොරුය මුනිඳු	තෙපුල්මය
	හරිතොත් නොතබා දස අකුසල්	මය
	රකිතොත් සිත පිරිසිදු කොට	සිල්මය
	දනිතොත් මේ සියල්ලට මේ කල්	මය

-ලෝ වැඩ සඟරාව-

පුහුණුවට

තෙ කලැ තෙ සදු රූ - නො වෙන් වන හොත අනියම්
 අරුතැ කල් අරුතැ හොත - කිරිය 'සබහව්' නම් වේ.
 -සිදත් සඟරාව-

අර්ථය කාලත්‍රයේ හෝ ශබ්දත්‍රයේ රූපය වෙනස් නොවී
 අනියමාර්ථයෙහි හෝ කාලාර්ථයෙහි වූ ක්‍රියාව අසම්භාව්‍ය
 නම් වේ.

**අසල්වැසියාගේ නිවස ගිනි ගන්නා විට ඔබගේ දේපළ
 අවදානම් බව සිතන්න.**